

KAMUOYU DUYURUSU: “MAARİFİN KALBİNDE RAMAZAN” ETKİNLİKLERİ HEM HUKUKA HEM DE MİLLİ RUHA UYGUNDUR

Millî Eğitim Bakanlığı'nın 81 il valiliğine gönderdiği Ramazan genelgesi; bir takvim uygulamasının ötesinde öğrencilerimizde kültürel aidiyet, vatanseverlik, **kardeşlik**, **diğerkâmlık**, yardımlaşma, dayanışma, adalet, merhamet, **dahası insanlık** gibi "**milli ve manevi değerleri**" diri tutmayı amaçlayan hayati bir adımdır. Bu **genel geçer ve kültürel değer odaklı** adımın, Türkiye genelinde **insanımız ve öğrencilerimiz** tarafından büyük bir tevccüh ve coşkuyla karşılandığı görülmektedir. **Ne var ki sözde bu ülkenin** eğitim dünyasının bir paydaşı olan Eğitim-İş Sendikası ve diğer bazı grupların takındığı **anlamsız** tavır; meselenin sadece pedagojik bir itiraz değil, aksine **köhne ideolojik reflekslerin** bir uzantısı olmuştur.

Eğitim-İş, 12.02.2026 tarihli bu genelgeyi "mevzuata aykırı" ve "Anayasa dışı" ilan ederek yargıya taşımış, bununla da yetinmeyerek üyesi olan öğretmenlere genelgeyle ilgili "**verilen görevleri yerine getirmeme**" çağrısında bulunmuştur. Hukuki kılıflar altına gizlenen bu çağrı, aslında kamu düzenini sarsmaya yönelik açık bir **suça teşvik** niteliği de taşımaktadır. Devletin asli birimlerince planlanan eğitim faaliyetlerini ideolojik bariyerlerle engellemeye çalışmak ne sendikal haklarla ne de eğitim disipliniyle bağdaşmaktadır.

Aşağıdaki metin, bu ideolojik engelleme çabalarının perde arkasını aralamak ve devletimizin milli eğitim politikalarına yönelik bu hukuk dışı kalkışmanın vahametini kamuoyunun takdirine sunmak amacıyla kaleme alınmıştır:

HUKUKİ DURUM

1. Boykot Çağrısının Hukuki Temelden Yoksun Oluşu ve İdari İsyana Teşvik Etmesi

- **Anayasal ve Kanuni Uygunluk:** Hukukçu akademisyenlerimizin de vurguladığı üzere; söz konusu genelge Anayasa'ya ve **1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu**'na (milli, ahlaki ve manevi değerleri benimsetme ilkesi) tam uyumludur. Kanunun bizzat emrettiği bir görevi "kanunsuz" ilan etmek, hukuku dile dolayarak hukuku çarpıtmaktır.
- **Disiplin ve Hiyerarşi İhlali:** Devlet memurları (öğretmenler), 657 sayılı kanun uyarınca amirlerin resmi talimatlarını yerine getirmekle yükümlüdür. Bir sendikanın aldığı karar, bir Bakanlık genelgesini geçersiz kılmaz. Üyelere verilen "uymama" talimatı, memuru suç işlemeye ve idari bir "isyana" teşvik etmektir.

2. Boykot Çağrısının İdeolojik Saplantı ve 28 Şubat Zihniyeti Oluşu

- **Laiklik İstismarı:** Değerler eğitimini laiklik maskesi altında "**değer düşmanlığına**" dönüştürmek, kültürel bir yabancılaştırmanın tezahürüdür. Bu tavır, pedagojik bir kaygı değil, ideolojik bir saplantının sonucudur.
- **Eğitim Sabotajı:** Milletimizin yardımlaşma ruhunu çocuklara aktarmayı hedefleyen adımları boykot etmek, aslında eğitim ortamındaki barışa ve neslin selametine yönelik bir sabotaj girişimidir.

GENELGENİN RASYONEL VE PEDAGOJİK ZEMİNİ: SOSYAL MİSYON VE ŞAHSİYET İNŞASI

Millî Eğitim Bakanlığı'nın bu adımını, basit bir faaliyet takviminin çok ötesinde; **köklerini kendi medeniyetimiz ve kültüründe alan**, evlatlarımızın **akıl, kalp ve ruh bütünlüğünü** hedefleyen, eğitim sistemimizi **köklü** öz değerlerimizle buluşturan bütüncül bir vizyonun tezahürüdür. Bu vizyon hem modern eğitimin sosyolojik temellerine hem de kadim medeniyetimizin pedagojik mirasına dayanmaktadır:

- **Eğitimin Sosyal Temeli ve Eğitme İşlevi:** Modern eğitim biliminde öğretim programlarının (müfredatın) bir "sosyal temeli" vardır. Bu temel, eğitimin içinde yeşerdiği toplumun beklentilerini karşılama ve o medeniyet birikimini yarınlara taşımasını emreder. MEB'in Ramazan etkinlikleri, tam olarak bu "**eğitme**" işlevini yerine getirmekte; bireyi, mensubu olduğu toplumun değerleriyle uyumlu hale getirerek "yabancılaşmayı" engellemektedir.
- **Jakoben Kuşatmanın Kırılması ve Sosyal Sermaye:** Eğitimi geniş halk kitlelerinden koparıp bir avuç elitin hizmetine sunmaya çalışan, "halka rağmen halk için" diyen o köhne jakoben anlayış bugün yeniden hortlatılmak istenmektedir. Oysa bu etkinlikler, **yakın tarihimizdeki bir kültürel kırılmanın geç de olsa bir onarımı olduğu gibi**, okul ile halkı yakınlaştıran, devleti milletle kaynaştıran ve toplumsal bir çimento vazifesi gören "**sosyal sermayenin**" üretilmesine **önemli katkılar sağlamaya** matuftur. Bu buluşmaya itiraz etmek, **kültürel bir körlük olup**, eğitimin demokratikleşmesine ve toplumsallaşmasına ket vurmak **demektir**.
- **Karakter İnşası ve Şahsiyet:** Türkiye Yüzyılı Maarif Modelinin, öğrenciyi sadece test çözen bir makine değil; erdemli ve toplumsal değerleriyle barışık bir "**şahsiyet**" olarak yetiştirmek **gibi temel bir misyonu vardır**. Ramazan ayı; **kardeşlik**, paylaşma ve empati gibi evrensel değerlerin kâğıt üzerinde kalmayıp, yaşayan bir pratiğe dönüşmesi için en doğal pedagojik **bir** laboratuvardır.
- **Teoriden Pratiğe "Yaşayan Bilgi":** Yeni model, bilgiyi sınıfta ezberlenen bir yük olmaktan çıkarıp günlük hayatta tecrübe edilen bir eyleme dönüştürmeyi hedefler. Ramazan etkinlikleri; **kardeşlik, arkadaşlık**, yardımlaşma, empati ve özdenetim gibi teorik değerlerin bizzat **deneyimlenerek** pekiştirilmesini sağlar. Bu, müfredatın "Teoriyi Pratikte Bütünleştirme" ilkesinin **doğal ve en somut saha uygulamasıdır**.
- **İrade Eğitimi ve "Hayır" Diyebilme Gücü:** Eğitimin temel gayesi olan **güçlü irade** inşası, orucun sabır potasında bizzat yaşanarak kazanılan irfani bir disiplinle mümkündür; bu vesileyle **Ramazan coşkusu ve oruca teşvik**, gençlerimizi modern dünyanın haz odaklı kuşatmasına karşı "hayır" diyebilen, **özdenetimi yüksek** ve karakteri çelikleşmiş şahsiyetler olarak yetiştirmenin en stratejik pedagojik yoludur
- **Zaman ve Mekândan Bağımsız Maarif:** Bu modelde öğrenme sadece ders saatiyle sınırlı değildir. Okulların bu vesileyle bir medeniyet atmosferine bürünmesi, eğitimin okulun her köşesine yayıldığına göstergesidir. Okul böylece kuru bir bina değil, medeniyet değerlerinin teneffüs edildiği **doğal ve canlı bir yaşam alanı** haline gelir.
- **Modern "Modalar" ve Kadim Hakikat:** Bugün dünya; "fasting", "detoks" veya "farkındalık" gibi parlatılmış kavramlarla aslında "niyetsiz bir arınmanın" peşinde koşuyor. Oysa Batı'nın yeni bir keşif gibi pazarladığı bu disiplin, bizim medeniyetimizde 14 asırdır ruhsal bir huşû ile harmanlanmış muazzam bir "**yaşam sanatı**" olarak icra edilmektedir. Onların "farkındalık" dediği sığ arayış, bizim irfanımızdaki "huzur ve murakabe" deryasının yanında sadece bir damladır.

- **Biyolojik Mizan ve Hücresel Arınma:** Ramazan, sadece bir takvim döngüsü değil; bedenin hücre hücre temizlendiği, zihnin ise berraklık kazandığı yıllık bir **bakım ve onarım** mevsimidir. Modern bilimin Nobel ödüllü “otofaji” araştırmalarıyla daha yakın zamanlarda tescillediği o "biyolojik yenilenme", bizim maarif davamızdaki "akıl ve beden sağlığı" vizyonunun fitri bir yansımasıdır.

SONUÇ VE ÇAĞRI: MEDENİYET İHYASI VE HUKUKİ KARARLILIK

Millî Eğitim Bakanlığı'nın “**Maarifin Kalbinde Ramazan**” temalı bu adım; yalnızca bir etkinlik düzenlemesi değil, anayasal bir zorunluluğun, yani milli kültürün korunması ve nesillere aktarılması görevinin **ve gereğinin** en somut ifasıdır. Bu **anlam yüklü** vizyoner adımın karşısında durmak, sadece bir kuruma muhalefet etmek değil, bu milletin bin yıllık medeniyet kodlarına karşı **aleni** bir tavır almaktır. İyi bilinmelidir ki “**egemenlik kayıtsız şartsız milletindir**” hükmü buna kati surette izin vermez ve vermeyecektir de. Zira Millete rağmen cebren ve hile ile yapılanmalar, indi mülahazalar ve marjinal itirazlar milletin ortak iradesine çarparak yıkılmaya mahkumdurlar.

Bütüncül Eğitim Vizyonunun Arkasındayız

Maarif Platformu olarak; akademik başarıyı erdemli şahsiyetle taçlandıran, eğitim sistemimizi bin yıllık medeniyet mirasımızla buluşturan bu yerli ve milli vizyonun sarsılmaz destekçisiyiz; bilgiyi sınıfa, ahlakı ise kağıda hapsedmeyip hayatın merkezine alan bu anlayışla, başkalarının "detoks" dediği bedensel arınmayı bizler "**ibadet ve istikamet**" disipliniyle bütüncül bir ruh şifasına dönüştürüyoruz. **Kültürel kimliğimizin ihyası** ve medeniyetimizin eğitimle yeniden inşası yolunda atılan bu kararlı adımların, şahsiyetli nesiller yetiştirmek adına sonuna kadar arkasındayız.

Hukuku kendi ideolojik saplantılarına alet ederek "hukuksuzluk" üzerinden eylem çağrısı yapan grupların tavrı, **vesayetçi bir anlayışla** kamu düzenini ve eğitimdeki milli duruşu hedef almaktadır. Devletin resmî kurumlarının yasal talimatlarını çiğnemeye yönelik bu tür çağrılar, hukuk dışı **baş kaldırma örnekleridir**.

Toplumun talepleri doğrultusunda kültürel formda isteyen öğrencilerin katılabildiği dini-kültürel bir hizmetin okullarda da verilmesi kesinlikle laikliğe aykırı değildir. Asıl bilinmesi gereken şudur: Laik bir devletin kendine özgü ideolojik dini doktrini olamaz ve zinhar bunu kimseye dayatamaz. Fakat talep olması durumunda her tür dini faaliyeti bırakın engellemeyi gerçekleştirilebilmesi için hizmet verir, esas ve usul dairesinde vermelidir de. Nitekim Avrupa'daki okullarda çok çeşitli NOEL kutlamalarının laikliğe aykırı olduğu gerekçesiyle engellenmesi **şöyle dursun teşvik edildiği bilinmektedir**.

Özetle Laikliğin ve demokrasinin ana fikri ve gereği dini talepleri yasaklamak değil; **bilakis** onlara alan açmaktır. Laiklik örneğin ateist birisine bu dini etkinlik niye yapılıyor diye ona itiraz etme veya karşı çıkma hakkı vermez. Böylesi **indi bir mülahaza** din ve vicdan özgürlüğünü doğrudan ortadan kaldırmak anlamına gelir. **Diğer veçhesiyle zaten** laiklik, arzu etmeyene, o dinden olmayana o etkinliğe katılmama hakkı tanır.

Bu kadar hayati, biyolojik sağlığı tahkim eden ve ruhsal derinliği bilimsel olarak tescillenmiş bir süreci "kanunsuzluk" iddiasıyla boykot etmeye kalkışmak, basit bir görüş ayrılığı değil;

kadim kültürel kodlarla ve modlarla ilgili derin bir uyumsuzluk sorunudur. Böyle bir uyumsuzluğu varsa veli olarak ya da velisi olduğu öğrencinin bu etkinliklere katılmasını istemeyebilir. Ama arzu, iştihak ve gönülden coşku ile bu etkinlikleri benimseyip ve katılan insanların varlığından neden rahatsız olunur? Bırakın bu insanlar okullarda bu coşkuyu kendilerince kutsal olan şu ramazan günlerinde doya doya yaşasınlar.

Türkiye Yüzyılı Maarif Davası: Ortak Gelecek ve İç Cephe Tahkimi

Türkiye Yüzyılı vizyonu, her şeyden önce devlet-millet kaynaşmasına dayanan bir **"iç cephe tahkimi"** meselesidir. Asırlardır olduğu gibi bugün de bu kaynaşmayı sağlayan temel unsur; toplumun manevi genetiğinde mevcut olan şair ve sembollerin eğitim hayatına hakkıyla taşınmasıdır.

Modern eğitim biliminde **"Programın Sosyal Temeli"** olarak adlandırılan olgu; eğitimin, mensubu olduğu medeniyetin beklentilerini karşılama ve bu yolla toplumsal çimentoyu kuvvetlendiren bir **"sosyal sermaye"** üretmesini emreder. Maarif, ancak bir toplumun manevi ve kültürel kodlarıyla beslendiği müddetçe hayattadır. Bunun aksı hem ferdi hem de sosyal bir yabancılaşmadır ki; bu herkes için bir felakettir.

Paydaşlara Stratejik Çağrı

Platform olarak Bakanlığımızın bu bütüncül yaklaşımını desteklemekte ve bu coşkuya iştirak etmekteyiz. Ancak bu alanın sadece genelgeyle sınırlı kalmaması için:

- **Sivil Toplum Kuruluşları (STK):** Açılan bu alanı nitelikli içeriklerle (söyleşiler, gönüllü sofralar...) doldurmak için stratejik tahşidatlar yapılmalıdır.
- **Üniversiteler: Toplumun Aklı, Beyni ve Hakemi:** Üniversitelerimiz artık sessizliğini bozmalı ve bilimsel bir duruşla bu sürece dahil olmalıdır. Unutulmamalıdır ki; **üniversite toplumun aklını ve beynini temsil eder.** Yaşanan ideolojik kargaşada ve yükselen haksız itirazlara karşı **"hakemlik görevi"** bizzat üniversiteye düşer. Üniversiteler; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, MESEM, ÇEDES gibi projelere bilimsel olarak sahip çıkmalı ve bu projelerin akademik altyapısını güçlendirmelidir.

Eğitim camiamızı, tüm sivil toplum kuruluşlarımızı ve duyarlı velilerimizi; bu tür talihsiz bildirimlere ve karşı faaliyetlere karşı dik durmaya, Millî Eğitim Bakanlığı'nın **"Maarifin Kalbinde Ramazan"** projesine güçlü destek vermeye davet ediyoruz.

Sonuç olarak; Kültürel kimliğin ihyası, devlet-millet barışması ve bin yıllık medeniyetimizin eğitimle yeniden inşası yolunda atılan bu kararlı adımların arkasındayız. Eğitimde uyanış, öz değerlere sahip çıkmakla başlar. "Maarifin Kalbinde Ramazan" etkinlikleri bizce hem hukuki hem de pedagojiktir; şahsiyetli nesiller yetiştirmek için elzemdir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

MAARİF PLATFORMU adına Prof. Dr. Osman Çakmak (Maarif Platformu Başkanı)

Bu çağrıya katkı sunanlar:

Adnan Küçük (Dr. Öğretim üyesi, Kırıkkale Üniversitesi, Hukuk Fakültesi)

Burhan Akpınar (Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi)

Gürkan Ergen, (Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi)

İsmail Sağlam (Prof. Dr., Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi)

Muhammed Gür (e. Prof. Dr., Marmara Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi)

Osman Çakmak (Prof. Dr., İstanbul Rumeli Üniversitesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi)

Ömer Özyılmaz (Prof. Dr., İstanbul Aydın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi)

Tahsin Gülhan (Davranış Bilim Uzmanı, İstanbul)